

**7 JULI 2017. - Koninklijk besluit betreffende
de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de
uitoefening van het beroep van
orthoptist
en houdende vaststelling van de
lijst van de technische prestaties
en van de lijst van handelingen
waarmee de orthoptist door een arts kan worden belast**

BS 14/08/2017

Artikel 1.

De uitoefening van "orthoptie" is een paramedisch beroep in de zin van artikel 69 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Art. 2.

Het in artikel 1 bedoelde beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitel "orthoptist".

Art. 3.

Het beroep van orthoptist mag slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° houder zijn van een diploma dat een opleiding bekroont, die overeenstemt met een opleiding in het kader van een hoger onderwijs van het Europees kwalificatieniveau 6 van het European Qualifications Framework, overeenstemmend met minstens 180 ECTS studiepunten, waarvan het leerprogramma op zijn minst omvat :

- a) een theoretische opleiding in :
 - i) algemene anatomie, fysiologie, neurologie en pathologie;
 - ii) anatomie, (neuro-)fysiologie en pathologie van het oog, het visuele systeem en het visuo-integratieve systeem, met inbegrip van de relevante behandelingsmethoden;
 - iii) farmacologie;
 - iv) algemene psychologie, gezondheids-, ontwikkelings- en neuropsychologie;
 - v) algemene pedagogiek en orthopedagogiek;
 - vi) neuro-oftalmologie;
 - vii) optica;
 - viii) theorie van het binoculaire zien, het strabisme, de amblyopie;
 - ix) low vision;
 - x) statistiek;
 - xi) ethiek en deontologie;
 - xii) recht, wetgeving, organisatie van de gezondheidszorg en de gezondheidszorgberoepen;
 - xiii) interdisciplinair werken;

- b) een theoretische en praktische opleiding in :
- i) onderzoeksmethoden van oogstand, oogbewegingen, amblyopie, visuele perceptie en visuo-integratieve functies, oculovestibulaire functies;
 - ii) behandelingsmethoden van strabisme, andere binoculaire stoornissen, amblyopie en stoornissen in de visuele perceptie en het visuo-integratieve systeem en oculovestibulaire dysfuncties;
 - iii) technische onderzoeksmethoden van het visueel systeem;
 - iv) refractie en contactologie;
 - v) onderzoeks- en behandelingsmethoden bij low vision;
 - vi) wetenschappelijke methodologie en evidence based practice;
 - vii) communicatie en communicatieve vaardigheden;
 - viii) organisatie en administratie in het kader van de therapeutische planning;
 - ix) informatica in de gezondheidszorg en e-health applicaties;
 - x) EHBO;
 - xi) ziekenhuishygiëne en steriel werken;
 - xii) assistentie en instrumentatie in de oftalmologische chirurgie;
- c) het maken van minimaal een eindwerk dat in verband staat met de opleiding van orthoptie en waaruit blijkt dat de betrokkene in staat is tot een analytische en synthetische activiteit in het vakdomein en dat hij zelfstandig kan werken;
- d) met vrucht een stage doorlopen hebben van minstens 600 uren verdeeld over de verschillende domeinen van de orthoptie zoals hierboven beschreven ten bewijze waarvan de kandidaat een stageboek moet bijhouden;

2° hun beroepskennis en -vaardigheden via bijscholing onderhouden en bijwerken, ten minste 15 uren per jaar, om een beroepsuitoefening op een optimaal kwaliteitsniveau te behouden.

De hierboven bedoelde bijscholing moet bestaan uit persoonlijke studie en deelname aan vormingsactiviteiten.

Art. 4.

§ 1. De technische prestaties, bedoeld in artikel 71, § 1, eerste lid, van voormelde gecoördineerde wet van 10 mei 2015, die door een orthoptist kunnen worden uitgevoerd, zijn opgenomen in bijlage 1, in bijlage 2 en in bijlage 3 van dit besluit.

§ 2. De technische prestaties bedoeld in bijlage 1 vereisen een omstandig geneeskundig voorschrift van een arts.

De technische prestaties bedoeld in bijlage 2 vereisen een omstandig geneeskundig voorschrift van een arts specialist in de oftalmologie.

De technische prestaties bedoeld in bijlage 3 vereisen initieel een omstandig geneeskundig voorschrift van een arts specialist in de oftalmologie die een arts specialist in de otorhinolaryngologie of een arts specialist in de neurologie of een arts specialist in de pediatrie met een bijzondere beroepstitel in de pediatrie geraadpleegd heeft.

De technische prestaties bedoeld in bijlage 3 vereisen in opvolging van het initieel voorschrift een omstandig geneeskundig voorschrift van een arts specialist in de oftalmologie of een arts specialist in de otorhinolaryngologie of een arts specialist in de neurologie of een arts specialist in de pediatrie met een bijzondere beroepstitel in de pediatrie neurologie.

Art. 5.

§ 1. De handelingen die met toepassing van artikel 23, § 1, eerste lid, van voormelde gecoördineerde wet van 10 mei 2015 aan een orthoptist kunnen worden toevertrouwd, zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

§ 2. De handelingen bedoeld in bijlage 4 worden aan een orthoptist door een arts specialist in de oftalmologie toevertrouwd.

Art. 6.

Het koninklijk besluit van 24 november 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van orthoptist en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de orthoptist door een arts kan worden belast wordt opgeheven.

Art. 7.

De personen die uiterlijk in 2017 een opleiding tot orthoptist hebben aangevat, zoals beschreven in artikel 3 van het koninklijk besluit van 24 november 1997 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van orthoptist en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de orthoptist door een arts kan worden belast, en die, uiterlijk tegen 31 december 2021, voldoen aan de opleidings- en stagevoorwaarden beschreven in artikel 3, 1° en 2°, van het voornoemde koninklijk besluit van 24 november 1997, worden gelijkgesteld met de personen die voldoen aan de kwalificatievereisten bedoeld in artikel 3, 1°.

Art. 8.

De minister bevoegd voor Volksgezondheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

BIJLAGEN

Bijlagen aan het koninklijk besluit betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van orthoptist en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de orthoptist door een arts kan worden belast

Bijlage 1

Technische prestaties 1

Enig artikel.

De technische prestaties, in het kader van de uitvoering van maatregelen van preventieve geneeskunde met uitsluiting van prestaties die rechtstreeks contact met het oog vereisen, mogen door orthoptisten worden verricht met toepassing van artikel 71, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Deze technische prestaties vereisen een omstandig geneeskundig voorschrift van een arts en zijn de volgende :

1° inwinnen van de noodzakelijke gegevens voor een goed verloop van het onderzoek;

2° observatie van gelaatsvorm en hoofdhouding;

3° observatie, onderzoek en analyse van :

- a) abnormale hoofdhouding;
- b) oogstand;
- c) oogmotiliteit;
- d) sensomotorische toestand van het binoculaire zien;
- e) accommodatie- en convergentievermogen;
- f) visuele perceptie;
- g) visuo-integratieve functies;

4° opsporing van nystagmus en stoornissen van het kleurenzien;

5° bepaling van de gezichtsscherpte;

6° onderzoek van de refractieve status met objectieve en subjectieve methodes zonder cycloplegie;

7° opsporing van oogaandoeningen.

Bijlage 2

Technische prestaties 2

Enig artikel.

De technische prestaties die een omstandig geneeskundig voorschrift van een geneesheer specialist in de oftalmologie vereisen mogen door orthoptisten worden verricht met toepassing van artikel 71, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen en zijn de volgende :

1° orthoptische onderzoeken en onderzoeken van de oculovestibulaire functies :

- a) inwinnen van de noodzakelijke gegevens voor een goed verloop van het onderzoek;
- b) observatie van gelaatsvorm en hoofdhouding;
- c) onderzoek en analyse van :
 - i) de fixatie;
 - ii) de oogstand;
 - iii) de oogmotiliteit;
 - iv) de sensomotorische toestand van het binoculaire zien;
 - v) de abnormale hoofdhouding;
 - vi) de vestibulo- en cervico-oculaire reflex;
 - vii) het accommodatie- en convergentievermogen;
 - viii) de accommodatieve convergentie/accommodatie ratio;
 - ix) de visuele perceptie en de visuo-integratieve functies;
 - x) de aniseikonie;
- d) opsporing, onderzoek en analyse van spontane en geïnduceerde nystagmus;
- e) bepaling van de statische en dynamische gezichtsscherpte;
- f) onderzoek van de refractieve status met objectieve en subjectieve methodes zonder cycloplegie;
- g) bepalen van de optimale prismasterkte en van de optimale low-vision hulpmiddelen;
- h) opsporing, onderzoek en analyse van stoornissen van het kleurenzien, donkeradaptatie, contrastgevoeligheid en lichtgevoeligheid;

2° orthoptische behandelingen :

- a) alle oefeningen met als doel het optimaliseren van de binoculaire functies en de oogmotiliteit;
- b) amblyopiebehandeling;
- c) aanpassen van prismaglazen;
- d) optimaal leren benutten van de residuele visuele functies, en stimulatie van de visuele perceptie en de visuo-integratieve functies bij low vision patiënten en bij patiënten met neurofysiologische stoornissen;
- e) aanpassen van "Low-Vision" hulpmiddelen;
- f) aanleren van het gebruik van "Low-Vision" hulpmiddelen;
- g) contactlensaanpassingen bij personen van 16 jaar en ouder.

Bijlage 3

Technische prestaties 3

Enig artikel.

De technische prestaties, die initieel een omstandig geneeskundig voorschrift van een geneesheer specialist in de oftalmologie, die een geneesheer specialist in de otorhinolaryngologie of een geneesheer specialist in de neurologie of een geneesheer specialist in de pediatrie met een bijzondere beroepstitel in de pediatrie geraadpleegd heeft, vereisen, mogen door orthoptisten worden verricht met toepassing van artikel 71, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

De technische prestaties, die in opvolging van het initieel voorschrift een omstandig geneeskundig voorschrift van een geneesheer specialist in de oftalmologie of een geneesheer specialist in de otorhinolaryngologie of een geneesheer specialist in de neurologie of een geneesheer specialist in de pediatrie met een bijzondere beroepstitel in de pediatrie vereisen, mogen door orthoptisten worden verricht met toepassing van artikel 71, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Deze technische prestaties zijn de volgende :

1° behandeling van de oculovestibulaire dysfuncties :

a) oefentherapieën met als doel het behandelen van oculovestibulaire dysfuncties, visuele hyperafhankelijkheid en het verbeteren van de neurosensoriële oculovestibulaire integratie.

Bijlage 4

Toevertrouwde handelingen

Enig artikel.

De handelingen die, met toepassing van artikel 23, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, aan een orthoptist door een geneesheer specialist in de oftalmologie kunnen worden toevertrouwd, zijn de volgende :

- 1° contact en non-contact onderzoeken van het visuele systeem;
- 2° contactlensaanpassingen bij personen van jonger dan 16 jaar;
- 3° toedienen van collyria;
- 4° assistentie en instrumentatie bij oftalmologische operaties.